

AFLEVERING ZES

ALS IK EEN KLEUR WAS

AS I
AM

AS I AM

AFLEVERING ZES - ALS IK EEN KLEUR WAS

AS I AM

KORTE SAMENVATTING VAN DE FILM

Mensen met een beperking worden vaak meer beperkt door de maatschappij waarin ze leven dan door hun lichaam of een medische diagnose. In deze aflevering legt Nagat uit Egypte uit hoe haar broer en zij geconfronteerd werden met een poging van de maatschappij om hun menselijkheid in te perken. Hun leven was letterlijk en figuurlijk gehuld in duisternis. Hoewel hun levensomstandigheden gevoelig verbeterden toen ze naar De Ark verhuisden, droegen Nagat en haar broer nog duidelijke sporen van het trauma dat ze meegemaakt hadden. Zij kon maar niet stoppen met huilen en hij weigerde te praten. Na een tijd vond Nagat een manier om datgene te bereiken waarnaar ze verlangde voor haar en haar broer.

"WANT OOK AL HEB IK
PIJN GELEDEN, IK KAN
NOG STEEDS GLIMLACHEN."

-Nagat Zaki

THEMA'S IN DE FILM

- **Misbruik**

Mensen met een verstandelijke beperking over de hele wereld krijgen te maken met verschillende vormen van misbruik. Op sommige plaatsen worden ze behandeld als beesten, of zelfs erger. Nagat praat over haar eigen ervaring en die van andere mensen met fysiek misbruik (geslagen worden, Agaiby die verbrand werd met hete lepels) en psychologisch misbruik (opgesloten worden in een donkere kamer, een dichtgemetseld raam). In portretten van mensen met een beperking is het overwinnen van moeilijkheden een terugkerend thema. Maar dit verhaal wil de triomf van Nagat niet op een sensationele manier in de verf zetten. Het feit dat haar tranen onverklaarbaar bleven stromen, helpt ons inzien dat ze de diepe pijn van het misbruik met zich mee bleef dragen, ook toen haar leefomstandigheden verbeterd waren.

- **Steun van broers en zussen**

Nagat legt uit dat ze zich zorgen maakte om haar broer Hany toen die alleen gelaten werd in het donker. Toen ze eenmaal in De Ark waren, was zij de enige die Hany's gevoelens en gedachten kon vertolken toen hij 2 jaar lang niet meer sprak. Door de steun die zij hem gaf, kon hij weer openbloeien en dat maakte haar trots. Hun band als broer en zus had een groot aandeel in hun genezing.

- **Transformatie**

De transformatie van donker naar licht loopt als een rode draad door de film. Hany en Nagat maken weer kennis met hun vrijheid nadat ze ervaren hebben hoe het is om opgesloten te worden. Ze krijgen betaald werk terwijl ze nooit gewerkt hebben, hun talenten worden erkend terwijl ze vroeger als een last werden gezien, en ze komen terecht in een liefdevolle omgeving terwijl ze vroeger omgeven waren door geweld. Het is belangrijk om erbij te zeggen dat al hun problemen daarmee niet van de baan waren, maar toch vond er een heel grote en enorm positieve transformatie plaats in hun leven.

- **Etiketten**

Het etiket 'gehandicapt' opgeplakt krijgen, deed Nagat pijn maar gaf haar ook kracht. Het betekende dat iemand haar ongestraft kon misbruiken, maar ook dat ze naar een nieuwe thuis kon verhuizen en werk kon krijgen. Wanneer ze zegt: "Ze zeggen dat we gehandicapt zijn", lijkt ze zelf afstand te nemen van dat etiket. Het getuigt tegelijk van lef en voorzichtigheid als ze zegt: "Mag ik zeggen wie er voor ons zorgt?" Ze komt met een soort beschuldiging maar vraagt eerst toestemming. Haar opmerking verwijst naar het feit dat mensen die haar begeleiden er een punt van maken om te zeggen dat ze een beperking heeft. Vaak gebeurt dat op een onschuldige manier, om sneller door een checkpoint te raken of om steun te vragen. Haar besluit is: "Ze hebben ongelijk. Ze hebben gelijk." Voor haar lijkt het te klinken als een etiket dat iets over haar zegt dat klopt én iets dat niet klopt. Het is interessant dat, wanneer ze er de kans toe krijgt, Nagat kiest om geen naam te noemen, geen etiket op te plakken. Bijvoorbeeld, in plaats van de persoon die haar slaat bij naam te noemen, zegt ze: "Zij weet wie ze is."

VRAGEN OM EEN GESPREK TE STARTEN

1. De beelden van een jong geitje lopen als een rode draad door het verhaal. In het begin van de film, als Nagat zegt dat ze geslagen werd, zien we hoe het geitje een tik krijgt van een grotere geit. Welke andere scènes maken gebruik van de beeldspraak van de geiten? Wat is het verband tussen de ervaring van de geiten en de ervaringen die Nagat beschrijft?
2. Ook het beeld van een raam komt een paar keer terug in de film. Wat voelde je toen je hoorde dat Hany's raam dichtgemetseld was? Even later zien we een kamer met ramen, en bijna helemaal op het einde nog een raam. Waarom zijn ramen zo belangrijk? Wat is de symbolische betekenis van een raam in een kamer?
3. Wat betekent het om beperkt, ingeperkt te worden door de maatschappij? Hoe kan iemands menselijkheid beperkt worden door de maatschappij?
4. Sta even stil bij het leven van de mensen in deze film. Welke 'vaardigheden' maken het leven moeilijker? Gemakkelijker? Welke 'beperkingen' maken het leven moeilijker? Gemakkelijker?
5. Nagat zegt dat haar broer denkt dat, als ze een kleur was, ze wit zou zijn. Hoe zegt die bedenking iets over sommige aspecten van Nagats karakter waar ze zelf niet over praat? Welke kleur zou jij zijn en waarom?
6. Als iemand huilt, gaan we ervan uit dat hij of zij verdriet heeft. En als ze glimlachen, vermoeden we dat ze gelukkig zijn. Maar tranen en een glimlach kunnen ook een manier zijn om de tegenovergestelde emotie uit te drukken of te onderdrukken. Nagat glimlacht veel tegenwoordig. Dat zie je in de montage naar het einde van de film toe. Denk je dat haar lach een teken is van geluk, of juist verdriet verbergt? Verklaar je antwoord.
7. Hoe zou je het zwijgen van Hany en de tranen van Nagat nog kunnen interpreteren?

ACHTER DE SCHERMEN

Telkens wanneer de interviewer Nagat iets over haarzelf vroeg, begon ze over andere mensen ("Samah zegt, Mamdoh zegt, Marcel zegt, Hany zegt..."). Ze was het niet gewend om na te denken over haar eigen verlangens. Ze leek altijd te denken aan de noden van anderen. Verschillende keren kreeg ze de vraag: "Wat wil je?". Die vraag stak erbovenuit want haar antwoorden waren heel indringend: "Ik wou stoppen met huilen... Ik wou dat Hany praatte."

STEL JE DE WERELD ANDERS VOOR

Dit verhaal gaat over het doorstaan van de vernederingen die horen bij de etiketten die mensen ons opplakken, en over het vinden van manieren om je menselijkheid te bewaren. Nagat was in staat om haar broer Hany te helpen hoewel ze ook zelf pijn leed. Dat gaf Hany dan weer de kracht om Agaiby te helpen. De wonden in zijn menselijkheid hadden zijn vermogen om anderen te helpen niet aangetast. Wat is iets in jouw leven dat je als een belemmering ervaarde en waarvoor je met de hulp van iemand anders een oplossing vond? Ben je wel eens in staat geweest om dat gebaar van hulp zelf door te geven, door iemand anders te steunen? Stel je voor hoe je de hulp die je krijgt, kan doorgeven door zelf anderen te helpen.